

**Virtsarakon poistoleikkaus
Ortotooppinen ohutsuoolesta tehty
rakon korvike**

Potilasohje

www.eksote.fi

Yleistä

Sinulla on todettu virtsarakon syöpä ja lääkärin kanssa käydyn neuvottelun jälkeen on hoidoksi valittu virtsarakon poistoleikkaus. Miehillä virtsarakon poiston yhteydessä poistetaan myös eturauhanen ja rakkularauhaset, siemenjohtimet katkaistaan. Naisilla leikkauksessa poistetaan myös kohtu, virtsaputki ja emättimen etuseinää. Virtsarakon poistoleikkauksen yhteydessä tehdään myös laaja lantion alueen imusolmukkeiden poisto. Leikkausviilto ulottuu alavatsalta navan ohi ylävatsalle. Leikkaus tehdään yleisanestesiassa eli nukutuksessa. Mahdolliset solusalpaajahoidot annetaan ennen leikkausta.

Leikkauksessa virtsarakon korvike tehdään ohutsuoletta. Suolirakko yhdistetään virtsaputkeen, jolloin rakon tyhjeneminen tapahtuu virtsaputken kautta.

Erillisellä käynnillä ennen leikkausta tapaat anestesia­lääkärin ja saat tarkemmat ohjeet leikkaukseen liittyen. Fysioterapeutilta saat ohjeet lantionpohjalihasharjoitteista.

Kotiutus ja jatko­hoito

Kotiutuminen tapahtuu yleensä 10-14 vrk leikkauksen jälkeen. Sairausloman pituus on työstä riippuen n.6-8 viikkoa. Tarvittaessa sairaus­lomaa jatketaan, jos virtsan pidätys­kyvyttömyys sitä edellyttää. Haavahakaset poistetaan 10-14 vrk leikkauksesta. Leikkauksen jälkeen ponnistelukiello ja yli 2kg nostorajoitus

kestää kuusi viikkoa. Laskimotukosten estolääkitys jatkuu kotona (kesto yhteensä neljä viikkoa).

Ohutsuoletta rakennettu suolirakko erittää ohutsuoletta ominaista suolilimaa, joka saattaa tukkia virtsakatetrin. Uutta rakkoa huuhdellaan katetrin kautta jo osastolla ollessasi. Tarvittaessa aloitetaan limaa vähentävä lääke (Mucovin). Katetria pidetään yleensä noin kaksi viikkoa.

Ennen katetrin poistoa saumojen paranemisen varmistamiseksi tehdään varjoainekuvaus (kystografia). Jos saumat ovat pitävät, poistetaan katetri ja aloitetaan suolirakon tyhjentämisharjoitukset. Hoitohenkilökunta opastaa sinua miten virtsaaminen tapahtuu leikkauksen jälkeen, saat ohjeita virtsarakon täyttymisen tunnistamiseksi sekä virtsaamisen aikatauluttamiseksi. Suolirakon tyhjenemisen ongelmien varalta sinulle opetetaan itsekatetrointi.

Virtsanpidätyskyky voi aluksi olla heikko ja virtsan karkailua esiintyä etenkin öisin. Tarvittaessa saat virtsankarkailuun tarkoitettuja suoja-ominaisuuksia oman terveyskeskuksen hoitotarvikejakelusta.

Leikkaus ja kipulääkkeet aiheuttavat aina jonkinasteista suolen toiminnan lamaantumista, minkä merkkinä saattaa olla ilmavaivoja, pahoinvointintunnetta ja ummetusta. Suolen normaalia toimintaa voi edistää liikunnalla ja runsaasti kuitua sisältävällä ruokavaliolla (puurot, leseet, täysviljatuotteilla) ja riittäväällä nesteiden nauttimisella. Apteekista voi ostaa myös suolen toimintaan helpottavia laksatiiveja.

Suolirakosta verenkiertoon imeytyvät virtsan ainesosat voivat muuttaa veren happo-emästasapainoa, mikä korjataan tarvittaessa lääkehoidolla suun kautta.

Virtsan karkailu saattaa hankaloittaa sukupuolielämää. Erektiohäiriö on tavallinen ilmiö leikkauksen jälkeen.

Erektiokyvyn salliessa yhdynnät voi aloittaa noin kuukauden kuluttua leikkauksesta. Siemensyöksy puuttuu johtuen eturauhasen poistosta. Mahdollisen erektiohäiriön hoito voidaan aloittaa jälkitarkastuksen yhteydessä.

Tarvittavat reseptit ja jatkokontrolliajat saat mukaasi kotiutuessasi. Virtsarakkosyövän radikaalileikkauksen jälkeen seuranta on elinikäinen.

eksote

Ota yhteyttä!

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden keskus (Eksote)

Urologian poliklinikka

Valto Käkelän katu 1

53130 Lappeenranta

Puh. 05 352 6000

Ma – Pe klo 8 - 15

Eksoten asiointipalvelu www.eksote.fi

Kirurgian vuodeosasto A5

Puh. 05 352 5235